

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 9 maart 2023
(OR. en)

7248/23

COPS 122
CFSP/PESC 410
DEVG 56
CONUN 78
ENER 110
CLIMA 118
SUSTDEV 41
ENV 220
ONU 21
RELEX 324

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 6233/23

Betreft: Conclusies van de Raad over klimaat- en energiediplomatie

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over klimaat- en energiediplomatie, die de Raad in zijn zitting van 9 maart 2023 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over klimaat- en energiediplomatie**"Versterking van de klimaat- en energiediplomatie van de EU in een kritiek decennium"**

1. De gevolgen van de drievoudige planetaire crisis van klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en vervuiling vormen een wereldwijde en existentiële bedreiging, die met name de meest kwetsbaren treft, armoede en ongelijkheid doet toenemen en de stabiliteit aantast. Als zodanig is de klimaat- en energiediplomatie van de EU een kernonderdeel van het buitenlands beleid van de EU. De EU is vastbesloten om via haar klimaat- en energiediplomatie samen te werken met partners overal ter wereld: om de Overeenkomst van Parijs ten uitvoer te leggen; de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C ten opzichte van het pre-industriële niveau; de meest kwetsbaren, met name in de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, te ondersteunen bij de aanpassing aan de gevolgen van de klimaatverandering; en om de collectieve klimaatfinanciering te verhogen. De EU zal ook steun blijven verlenen aan rechtvaardige transitie naar klimaatneutrale en veerkrachtige economieën en samenlevingen, in overeenstemming met de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de actieagenda van Addis Abeba inzake ontwikkelingsfinanciering. In dit verband onderstreept de EU het belang van een sterke, op regels gebaseerde multilaterale aanpak, met de VN als kern, om deze mondiale uitdagingen met succes aan te pakken.
2. De illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die een onmiskenbare schending van het Handvest van de Verenigde Naties vormt, heeft geleid tot onnoemelijk menselijk leed, enorme milieuschade en grotere risico's voor de nucleaire veiligheid in Oekraïne. De oorlog heeft een crisis op het gebied van energie-zekerheid en voedselvoorziening met wereldwijde gevolgen teweeggebracht. De Raad verwerpt het gebruik van energie en voedsel als wapen. De EU zal zo spoedig mogelijk haar afhankelijkheid van de invoer van gas, olie en steenkool uit Rusland afbouwen. De EU is vastbesloten de partners, en met name Oekraïne, te blijven steunen, onder meer door te reageren op de systematische vernietiging door Rusland van de kritieke infrastructuur van Oekraïne, en met name van zijn energiesysteem. De EU zal bijdragen aan de behoeften van Oekraïne op het gebied van herstel en veerkracht en zal zijn economische en energietransitie op lange termijn ondersteunen. De vergroening van de wederopbouw van Oekraïne kan een van de win-winfundamenten zijn voor de nauwere integratie van Oekraïne in de EU.

3. In het licht van de bevindingen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) onderstreept de Raad met klem dat de klimaatcrisis onmiddellijke, dringende, versnelde actie en meer ambitie vereist. Krachtige en ambitieuze mitigatiemaatregelen zijn het beste instrument om grotere adaptatiebehoeften en verlies en schade die verband houden met de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, te voorkomen. Er zijn in alle sectoren oplossingen beschikbaar die samen de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2030 kunnen halveren, zoals aangegeven door de IPCC. De Raad moedigt de partners aan de kansen te benutten en duurzame economische groei en banen te creëren.
4. De collectieve ambities van de wereld op het gebied van broeikasgasneutraliteit hebben het potentieel om de temperatuurstijging aanzienlijk te verminderen, maar het huidige beleid en de huidige investeringen blijven zeer ontoereikend om gegarandeerd aan de temperatuurodoelstelling van Parijs te blijven voldoen. Het beperken van de temperatuurstijging tot 1,5 °C zou de effecten van de klimaatverandering aanzienlijk verminderen. In dit verband roept de Raad dringend op tot meer wereldwijde actie en ambitie in dit kritieke decennium, in overeenstemming met de IPCC-analyses: om de opwarming tot ongeveer 1,5 °C te beperken, moet de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen uiterlijk in 2025 een piek bereiken en uiterlijk in 2030 met 43 % worden verminderd ten opzichte van 2019. Wat methaan betreft, moeten collectieve inspanningen worden geleverd om de wereldwijde methaanemissies uiterlijk in 2030 met ten minste 30 % te verminderen ten opzichte van de niveaus van 2020.

5. De Raad roept alle landen, en met name alle grote uitstoters en G20-leden, op hun inspanningen te verdubbelen om een ambitieus klimaat- en energiebeleid aan te nemen en uit te voeren dat verenigbaar is met de 1,5 °C-doelstelling. In dit verband roept de Raad alle landen, met name de landen die dit nog niet hebben gedaan, op om zo spoedig mogelijk in 2023, en ruim vóór de COP28, hun nieuwe of geactualiseerde nationaal bepaalde bijdragen (Nationally Determined Contributions - NDC's) te presenteren met strengere, ambitieuzere en absolute emissiereductiedoelstellingen voor de gehele economie. Deze moeten worden geschraagd door concrete beleidslijnen en maatregelen om deze uit te voeren. De EU zet zich in voor de snelle operationalisering van een ambitieus werkprogramma inzake mitigatie, als belangrijk instrument om de mitigatieambitie en -uitvoering in dit kritieke decennium dringend op te schalen, teneinde robuust beleid te bevorderen en na te gaan hoe de verschillende sectoren en een rechtvaardige energietransitie kunnen bijdragen tot ambitieuze klimaatactie en een versterking van de toezeggingen. De Raad roept de landen tevens op zo spoedig mogelijk adaptatiemededelingen in te dienen en hun langetermijnstrategieën voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling (LT-LEDS) voor te leggen of te actualiseren om uiterlijk in 2050 broeikasgasneutraliteit te bereiken. De EU moedigt ambitieuzere emissiereducties in alle sectoren aan, en is ingenomen met de toezeggingen van sectoren zoals de vervoerssector, met inbegrip van de scheepvaart en de luchtvaart.
6. Dit jaar heeft de wereld een unieke kans om de vooruitgang te laten zien en verdere richtsnoeren te verstrekken voor de volgende generatie NDC's en om op koers te komen om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te bereiken, met name via de klimaattop, naast de tweede SDG-top die in september door de secretaris-generaal van de VN is bijeengeroepen en de politieke fase van de algemene inventarisatie tijdens de COP28 van het UNFCCC in de Verenigde Arabische Emiraten. In dit verband is de EU ingenomen met het verslag van de secretaris-generaal van de VN "Our Common Agenda" en de aangekondigde top over de toekomst, die gepland staat voor 2024, als stimulansen om verdere mondiale actie te bevorderen door middel van een inclusieve en doeltreffende multilaterale aanpak.

7. De EU zelf neemt vastbesloten doortastende maatregelen om de nettobroeikasgasemissies uiterlijk in 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van de niveaus van 1990, om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en om daarna te streven naar negatieve emissies. De Raad staat klaar om, zoals verwoord in de conclusies van de Raad van 24 oktober 2022, zo spoedig mogelijk na de afronding van de onderhandelingen over de essentiële elementen van het FitFor55-pakket, de NDC's van de EU en haar lidstaten zo nodig te actualiseren, overeenkomstig punt 29 van het klimaatpact van Glasgow en punt 23 van het uitvoeringsplan van Sharm-el-Sheikh, om na te gaan hoe het eindresultaat van de essentiële onderdelen van het Fitfor55-pakket uitvoering geeft aan het kerndoel van de EU, zoals bekrachtigd door de Europese Raad in december 2020. De EU stelt haar klimaatdoelstelling vast in overeenstemming met de Europese klimaatwet. Daartoe dient de Commissie uiterlijk zes maanden na de eerste algemene inventarisatie in voorkomend geval een wetgevingsvoorstel in op basis van een gedetailleerde effectbeoordeling. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie, samen met de EU-lidstaten via de klimaatdiplomatie van de EU, om alle andere landen op te roepen eveneens zo spoedig mogelijk hoge ambities voor de volgende ronde van NDC's voor de periode na 2030 vast te leggen, ruim vóór de COP30 in 2025. Nu het emissiehandelssysteem van de EU een cruciaal onderdeel is van de beleidsreactie van de EU, moedigt de EU de partners aan hun eigen instrumenten voor koolstofbeprijzing op te zetten en uit te breiden om de emissies doeltreffend en efficiënt te verminderen.
8. De Raad onderstreept met klem dat het van cruciaal belang is de adaptatie- en weerbaarheidsmaatregelen wereldwijd te versterken en dat er dringend meer actie en steun nodig is om verlies en schade in verband met de gevolgen van de klimaatverandering te voorkomen, tot een minimum te beperken en aan te pakken. De Raad benadrukt tevens het belang van nationale en lokale adaptatieplanning, ter ondersteuning van een doeltreffende en lokaal geleide uitvoering, en het belang van de verwezenlijking van de wereldwijde adaptatiedoelstelling. In dit verband steunt de Raad de volledige en doeltreffende operationalisering van het netwerk van Santiago, de uitvoering van het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering en de tussentijdse evaluatie daarvan, die in 2023 moet worden uitgevoerd, en de effectieve uitvoering van de nationale adaptatieplannen.

9. De Raad bevestigt de toezegging van de EU om de meest kwetsbaren te ondersteunen, met name in de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, en om het bestaande netwerk van instellingen die momenteel bijstand en capaciteitsopbouw verlenen aan ontwikkelingslanden bij de voorbereiding op en de aanpak van klimaat effecten, te versterken. In deze geest benadrukken de EU en haar lidstaten de oproep van de COP26 in Glasgow om de collectieve verstrekking van klimaatfinanciering voor adaptatie voor ontwikkelingslanden uiterlijk in 2025 ten minste te verdubbelen ten opzichte van de niveaus van 2019.
10. De Raad roept de EU en haar lidstaten op om de financiering voor adaptatie en klimaatbestendigheid te blijven verhogen, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbaren, via gezamenlijke Team Europa-initiatieven en via andere internationale instrumenten zoals het Global Shield Against Climate Risks van de V20/G7. De EU steunt ten volle de oproep van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties om in de komende vijf jaar universele dekking van levensreddende systemen voor vroegtijdige waarschuwing tot stand te brengen, onder meer door meer steun te verlenen aan het initiatief inzake klimaatrisico's en vroegtijdige waarschuwingssystemen (Climate Risk and Early Warning Systems Initiative - CREWS) en via de financieringsfaciliteit voor systematische observaties (Systematic Observations Financing Facility - SOFF).
11. De Raad roept de EU en haar lidstaten op constructief te blijven deelnemen aan de besprekingen over nieuwe financieringsregelingen, waaronder een fonds, om bijzonder kwetsbare ontwikkelingslanden te helpen bij het aanpakken van verliezen en schade die verband houden met de negatieve gevolgen van de klimaatverandering. De Raad roept alle partners uit alle regio's, niet alleen de traditionele verstrekkers van ontwikkelingsfinanciering, die daartoe in staat zijn, op hun steun uit te breiden en nieuwe financieringsbronnen, met inbegrip van innovatieve bronnen, in kaart te brengen door de complementariteit, synergieën, samenhang en coördinatie te versterken en te trachten prioritaire lacunes in het bestaande mozaïek van oplossingen en instellingen op te vullen.

12. Gezien de intrinsieke onderlinge afhankelijkheid tussen klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en bodemdegradatie, met inbegrip van woestijnvorming, en veranderingen in de watercyclus, roept de Raad de EU en haar lidstaten op de maatregelen te blijven opvoeren, met inbegrip van financiering voor biodiversiteit en op de natuur gebaseerde oplossingen en partnerschappen. De Raad erkent de cruciale rol van oceanen, hun functie als "blauwe koolstofput" en de cruciale noodzaak om terrestrische ecosystemen, met inbegrip van bossen, alsook ecosystemen voor binnenwateren en kustwateren te beschermen, in stand te houden en te herstellen, bij de mitigatie van, de adaptatie aan en de opbouw van weerbaarheid tegen de gevolgen van de klimaatverandering. De Raad erkent ook dat er behoefte is aan een alomvattende aanpak van watergerelateerde uitdagingen, en is ingenomen met de VN-waterconferentie van 2023. De Raad is zich ervan bewust dat er meer moet worden gedaan op het gebied van water en is vastbesloten de komende actieagenda inzake water vooruit te helpen, als onderdeel van zijn klimaat- en energiediplomatie. Voorts onderstreept de Raad hoe belangrijk het is een einde te maken aan verontreiniging door kunststoffen. De Raad benadrukt tevens hoe belangrijk het is cultureel erfgoed te beschermen tegen de verwoestende gevolgen van de klimaatverandering en van extreme weersomstandigheden.
13. De Raad is ingenomen met het mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, het historische akkoord dat is aangenomen tijdens de Conferentie van de Verenigde Naties over biodiversiteit (15e Conferentie van de Partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD COP15), dat een kader vormt voor wereldwijde actie inzake biodiversiteit tot en met 2030 en daarna, en roept op tot de effectieve uitvoering ervan, onder meer door de vroegtijdige indiening van hoogwaardige nationale biodiversiteitsstrategieën en -actieplannen (NBSAP), die tijdig tijdens de VBD COP16 kunnen worden besproken. Samen met de Overeenkomst van Parijs effent het kader de weg naar een klimaatneutrale, natuurpositieve en veerkrachtige wereld in 2050.

14. De Raad is verheugd over de toezegging om de externe financiering van de EU voor biodiversiteit voor de periode 2021-2027 te verdubbelen tot 7 miljard EUR, met name voor de meest kwetsbare landen, en over soortgelijke toezeggingen die sommige EU-lidstaten vóór en tijdens de VBD COP15 hebben gedaan, waarbij hij erkent dat aanzienlijke aanvullende financiering en investeringen van alle landen en bronnen nodig zijn, en dat investeringen die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de biodiversiteit en de natuur moeten worden vermeden.
15. De EU, met inbegrip van haar lidstaten en de Europese Investeringsbank (EIB), levert wereldwijd de grootste bijdrage aan de publieke klimaatfinanciering en blijft zich er ten volle toe verbinden zo spoedig mogelijk en tot en met 2025 bij te dragen aan de verwezenlijking van de collectieve doelstelling van 100 miljard USD ter ondersteuning van klimaatactie in ontwikkelingslanden, en de EU roept andere donoren op hun inspanningen op dit gebied op te voeren. De Global Gateway-strategie van de EU en haar Team Europa-aanpak zijn belangrijke instrumenten om duurzame investeringen in de partnerlanden van de EU te waarborgen.
16. De Raad benadrukt dat de geldstromen dringend in overeenstemming moeten worden gebracht met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, dat wereldwijd aanzienlijk meer klimaatfinanciering beschikbaar moet worden gesteld, dat duurzame financiering in lage- en middeninkomenslanden moet worden opgevoerd en dat passende steun moet worden verstrekt, met name aan de armsten en meest kwetsbaren in de minst ontwikkelde landen en de kleine eilandstaten in ontwikkeling. In dit verband benadrukt de Raad hoe belangrijk het is dat er sneller particuliere financiering wordt aangetrokken voor projecten op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie, klimaatbestendige infrastructuur en andere ontwikkelingsactiviteiten en mondiale collectieve goederen. De Raad onderstreept dat de ministeries van Financiën bij deze werkzaamheden moeten worden betrokken, onder meer via de Coalitie van ministers van Financiën voor klimaatactie, teneinde de groene transitie te versnellen en te komen tot een grootschalige beschikbaarstelling van financiële middelen in overeenstemming met de doelstellingen van Parijs. De Raad zal ernaar streven te zorgen voor een specifieke ruimte om de afstemming van de geldstromen te bespreken, in overeenstemming met klimaatneutraliteit en klimaatbestendige ontwikkelingstrajecten, onder meer tijdens de COP28 in Dubai. De Raad is ingenomen met de lopende werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau inzake het opschalen van duurzame financiering in lage- en middeninkomenslanden met het oog op de uitvoering van de externe dimensie van de Europese Green Deal en de ontwikkeling van de routekaart voor circulaire financiering.

17. Het verbeteren van de toegang tot financiering voor klimaatacties en het verlagen van de financieringskosten voor projecten op het gebied van klimaatmitigatie en -adaptatie in landen die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering, rekening houdend met hun schuldenlast, is van cruciaal belang voor de collectieve doelstelling de klimaatfinanciering op te voeren en de duurzameontwikkelingsdoelen te verwezenlijken. De Raad is derhalve positief over de oproep die tijdens de COP27 in Sharm-el-Sheikh is gedaan aan alle belanghebbenden van multilaterale ontwikkelingsbanken (MDB's) en internationale financiële instellingen (IFI's) om de praktijken en prioriteiten van de MDB's te hervormen en alle geldstromen af te stemmen op klimaatneutraliteits- en klimaatbestendige ontwikkelingstrajecten, en dringt aan op een duidelijk tijdschema. De Raad moedigt MDB's tevens aan de technische expertise die zij de ontwikkelingslanden bieden, te versterken om onder meer projecten voor energietransitie uit te werken die binnenlandse en buitenlandse particuliere investeerders zullen aantrekken.
18. De Raad is ingenomen met de aanbevelingen uit de onafhankelijke evaluatie van het deskundigenpanel van de G20 over de kapitaaltoereikendheidskaders van de MDB's en steunt de snelle uitvoering ervan. De Raad roept de MDB's op de toepasselijke aanbevelingen na een zorgvuldige analyse van de gevolgen ervan uit te voeren, zonder de status van bevoorrechte schuldeiser, de hoge kredietratings en de financiële stabiliteit op lange termijn van de MDB's in gevaar te brengen. Vertegenwoordigers van de EU en haar lidstaten, als leden van raden van bestuur van MDB's en IFI's, zullen samenwerken ter aanmoediging en ondersteuning van ambitieuze voorstellen om de strategieën van MDB's en IFI's verder af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en om de klimaatfinanciering aanzienlijk te verhogen. De Raad is ingenomen met de ambitie van de Europese Investeringsbank (EIB) in dit verband. De Raad ziet uit naar de besprekingen over dergelijke aangelegenheden, onder meer over de ontwikkelingsroutekaart van de Wereldbank, tijdens de voorjaarsbijeenkomst en de jaarlijkse bijeenkomst van het IMF en van de Wereldbank in 2023, en zal zich constructief inzetten om ervoor te zorgen dat de debatten een positieve bijdrage leveren aan de verdere besprekingen, onder meer tijdens de COP28 in Dubai. De Raad steunt ook de rol van het IMF om zijn leden te helpen bij het aanpakken van structurele klimaatgerelateerde beleidsuitdagingen en is ingenomen met het feit dat overwegingen in verband met klimaatverandering zijn opgenomen in de bestaande leenfaciliteiten van het IMF via het Trustfonds voor veerkracht- en duurzaamheid.

19. De Raad ziet uit naar de top over het "mondiaal financieringspact" in juni 2023 in Parijs, die onder meer gericht moet zijn op het aantrekken van meer klimaatfinanciering en het ontsluiten van nieuwe financieringsbronnen voor klimaatkwetsbare landen, door de investeringsvoorwaarden te verbeteren.
20. De EU en haar lidstaten zullen de samenwerking blijven opvoeren en nauw samenwerken met ambitieuze partners en organisaties bij de wereldwijde rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit. De Raad is ingenomen met de partnerschappen voor een rechtvaardige energietransitie (JETP's) in het kader van de G7 met Zuid-Afrika, Indonesië en Vietnam, en zet zich in voor de operationalisering ervan. De Raad steunt ook de lopende werkzaamheden met betrekking tot andere JETP's. De Raad ziet uit naar een sterke betrokkenheid van alle betrokken partnerlanden, die nodig is voor een door de landen geleide transformatie. Naast de JETP's verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger en de Commissie voort te bouwen op lopende initiatieven en de mogelijkheden te verkennen voor meer samenwerking met landen die sterk afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen, in het bijzonder steenkool, met name in de Westelijke Balkan, het oostelijk nabuurschap en het zuidelijk nabuurschap, en met ontwikkelings- en middeninkomenslanden met hoge energiegerelateerde emissies.

21. De Raad erkent dat klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, woestijnvorming, vervuiling en milieudegradatie steeds meer risico's inhouden voor de veiligheid van mensen, landen en regio's en de oorzaken en dynamiek van conflicten, alsook de dimensies van kwetsbaarheid, kunnen verergeren. De Raad bevestigt zijn diplomatieke inzet op het gebied van water als instrument voor vrede, veiligheid en stabiliteit. De Raad erkent ook het aanzienlijke tekort aan klimaatfinanciering dat beschikbaar is voor kwetsbare en door conflicten getroffen staten. De Raad is ingenomen met het gezamenlijk voortgangsverslag 2020-2022 over de routekaart voor klimaatverandering en defensie, en met het concept voor een geïntegreerde aanpak van klimaat en veiligheid, en herinnert aan de conclusies van de Raad van november 2022 over vrouwen, vrede en veiligheid. De Raad onderstreept dat het belangrijk is het verband tussen klimaat, vrede en veiligheid te integreren in het externe beleid en de externe acties van de EU, onder meer in analyses, inclusieve processen ter beperking van klimaat- en rampenrisico's en anticiperende maatregelen, vredesopbouw, bemiddeling, conflictpreventie, ontwikkelings-samenwerking, klimaatfinanciering en klimaatdiplomatie, met inbegrip van specifieke waterdiplomatie. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger de analytische, vroegtijdige waarschuwings- en strategische prognosecapaciteit van de EU te versterken, het verband tussen klimaat, vrede en veiligheid te mainstreamen en tijdig waarschuwingen en analyses uit te brengen met betrekking tot klimaatgerelateerde risico's.
22. De Raad is verheugd over het voornemen van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om een gezamenlijk voorstel in te dienen om de EU in staat te stellen de veelomvattende veiligheids- en defensiegevolgen van klimaatverandering en milieudegradatie beter te voorkomen en te beheren. Ook verwelkomt en stimuleert de Raad nauwere samenwerking met andere internationale en regionale organisaties zoals de Verenigde Naties, de NAVO, de OVSE en de Afrikaanse Unie, alsook met partnerlanden, overeenkomstig het institutionele kader van de EU en met volledige inachtneming van de besluitvormingsautonomie van de EU.

23. De Raad bevestigt opnieuw dat het hoofddoel van het externe energiebeleid van de EU erin bestaat de lopende wereldwijde energietransitie te ondersteunen, te intensiveren en te versnellen als cruciaal element voor het bereiken van klimaatneutraliteit. Een versnelde inclusieve en rechtvaardige energietransitie is ook de belangrijkste oplossing om energie-zekerheid en universele toegang tot veilige, duurzame en betaalbare energie in de EU en haar partnerlanden wereldwijd te waarborgen en tegelijkertijd de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.
24. De Raad erkent de gezamenlijke mededeling "De externe energiebetrokkenheid van de EU in een veranderende wereld" als een essentieel onderdeel van het door de Commissie voorgestelde REPowerEU-plan, dat een antwoord biedt op de energiecrisis die grotendeels is ontstaan door de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en het gebruik van energie als wapen door Rusland tegen de EU en de partnerlanden. De EU en haar lidstaten zullen doorgaan met het beperken van de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog voor de energiezekerheid en de betaalbaarheid van energie in derde landen, met name de meest kwetsbare.
25. De energiediplomatatie van de EU zal actief steun verlenen bij de uitvoering van de desbetreffende sancties en bij de uitrol van het prijsbeperkingsmechanisme voor Russische olie en aardolieproducten.
26. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om, in nauwe samenwerking met de lidstaten, het contact, de coördinatie en de partnerschappen met derde landen te versterken, overeenkomstig de onderstaande prioriteiten. Nieuwe energiepartnerschappen moeten de bestaande samenwerking op energiegebied met belangrijke partners aanvullen en tegelijkertijd de eigen veerkracht, concurrentiekracht en binnenlandse hulpbronnen van de EU waarborgen.
27. De energiediplomatatie van de EU zal het toenemende gebruik en de systeemintegratie bevorderen van hernieuwbare energie waarin rekening wordt gehouden met water- en milieustress, en elektriciteitsconnectiviteit. Zij zal ook de uitrol van veilige en duurzame koolstofarme technologieën bevorderen.

28. De energiediplomatatie van de EU zal de ontwikkeling van op regels gebaseerde, transparante en niet-verstoorde mondiale waterstofmarkten op basis van betrouwbare internationale normen en certificeringsregelingen bevorderen.
29. De cruciale rol van energie-efficiëntie en -besparingen erkennend, verzoekt de Raad de hoge vertegenwoordiger en de Commissie vaart te zetten achter acties om deze een mondiale prioriteit te maken, en na te gaan of, naast versterkte bilaterale samenwerking, een specifiek initiatief kan worden gelanceerd dat voortbouwt op de bestaande internationale inspanningen.
30. De Raad benadrukt de noodzaak van investeringen in steeds meer circulaire industriële processen en waardeketens die de transitie naar klimaatneutraliteit ondersteunen in sectoren waar emissiereductie moeilijk is. De Raad benadrukt voorts het belang van voortdurende innovatie, met name op het gebied van technologieën die cruciaal zijn voor het bereiken van klimaatneutraliteit, en steunt de verdere versterking van bilaterale strategische onderzoeks-partnerschappen en samenwerking via mondiale fora zoals Mission Innovation, en de Clean Energy Ministerial. De EU zal samenwerken met internationale partners om de regelgevingskaders te hervormen en ernaar streven het technologische leiderschap van EU-bedrijven te versterken, de toepassing van EU-normen wereldwijd te ondersteunen en de eerlijke en niet-verstoorde toegang van EU-bedrijven tot internationale markten voor hulpbronnen en technologieën te bevorderen, teneinde het concurrentievermogen te behouden en nieuwe afhankelijkheden te voorkomen.

31. De Raad is van oordeel dat afhankelijkheid van fossiele brandstoffen landen kwetsbaar maakt voor marktvolatiliteit en geopolitieke risico's, en dat de transitie naar een klimaatneutrale economie vereist dat fossiele brandstoffen zonder emissiereductie, zoals gedefinieerd door de IPCC, wereldwijd worden uitgefaseerd en dat het verbruik daarvan al op korte termijn een piek bereikt. Hierbij erkent de Raad dat aardgas een overgangsrol speelt. De EU zal systematisch een wereldwijde overgang naar energiesystemen zonder dergelijke fossiele brandstoffen ruim vóór 2050 bevorderen en aanmoedigen. In dit verband herinnert de Raad aan de toezegging die tijdens de COP26 is gedaan om elektriciteitsproductie uit steenkool zonder emissiereductie uit te faseren, en roept hij op tot een doortastende en rechtvaardige wereldwijde transitie naar klimaatneutraliteit, inclusief de uitfasering van steenkool zonder emissiereductie in de energieproductie, en – als eerste stap – een onmiddellijke stopzetting van alle financiering van nieuwe steenkoolinfrastructuur in derde landen.
32. Hoewel wordt erkend dat gerichte steun moet worden verleend aan de meest kwetsbare groepen, zal de energiediplomatatie van de EU de wereldwijde uitfasering bevorderen van milieuschadelijke subsidies voor fossiele brandstoffen die niet bijdragen tot een rechtvaardige transitie naar klimaatneutrale energiesystemen. De Raad is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt met het initiatief van de Wereldhandelsorganisatie inzake de hervorming van de subsidies voor fossiele brandstoffen.

33. De totale EU-invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland is de afgelopen maanden aanzienlijk gedaald. In dit verband zal de energiediplomatatie van de EU steun verlenen aan dringende inspanningen om de energiezekerheid van de EU te versterken en te waarborgen en tegelijkertijd nieuwe afhankelijkheden te voorkomen, wat noodzakelijk is om het concurrentievermogen van de EU te behouden en betaalbare energie voor de burgers te garanderen. Hoewel er op korte en middellange termijn dringende stappen nodig zijn om de aardgasvoorziening verder te diversifiëren, herinnert de Raad eraan dat, met name met het oog op collectieve maatregelen van de lidstaten op het gebied van energiebesparing en een versnelde uitrol van hernieuwbare energie, er geen behoefte is aan een één-op-éénvervanging van de vroegere invoervolumes van Russisch aardgas. Ter ondersteuning van de energie-diversificatiedoelstelling in het kader van REPowerEU zal de energiediplomatatie van de EU het contact en de coördinatie met betrouwbare aardgasproducenten en grote consumenten ondersteunen, relevante infrastructuur, interconnecties en transparante, op regels gebaseerde, open en liquide energiemarkten bevorderen. De energiediplomatatie van de EU zal het gezamenlijke aankoopmechanisme van de EU in het kader van het EU-energieplatform ondersteunen, met inbegrip van de partijen bij de Energiegemeenschap, met bijzondere aandacht voor de energiezekerheid en -veerkracht van deze partners. De energiediplomatatie van de EU zal ook steun verlenen aan de lopende inspanningen van de betrokken lidstaten om de kernbrandstofvoorziening waar nodig te diversifiëren.
34. De Raad benadrukt dat de inspanningen van de EU om fossiele brandstoffen te diversifiëren, de klimaatneutraliteitsdoelstellingen op lange termijn wereldwijd niet mogen ondermijnen en het vasthouden aan fossiele brandstoffen en het stranden van activa moeten voorkomen. Bij diversificatie-inspanningen moet de voorkeur worden gegeven aan het gebruik van bestaande infrastructuur voor fossiele brandstoffen, waarbij de nadruk ligt op het herbestemmings-potentieel ervan, en moeten systematisch maatregelen worden genomen om methaanemissies terug te dringen. De Raad herinnert met name aan de klimaat- en energiezekerheidswaarde van handelsregelingen die voortbouwen op methaanafvang, zoals "You Collect/We Buy". Het externe energiebeleid van de EU is erop gericht de diversificatie-inspanningen inzake fossiele brandstoffen te koppelen aan langetermijnpartnerschappen voor de energietransitie.

35. De Raad benadrukt dat de internationale inspanningen ter vermindering van de milieu- en klimaateffecten van bestaande infrastructuur voor fossiele brandstoffen, met inbegrip van zwarte koolstof, moeten worden ondersteund. In dit verband zal de EU, samen met de VS en andere partners, de maatregelen in het kader van het mondiale methaanpact verder blijven bevorderen en ontwikkelen. De Raad is in dit verband ingenomen met de ontwikkeling van het waarschuwings- en reactiesysteem voor methaan (Methane Alert and Response System) door het internationaal waarnemingscentrum voor methaanemissies. De Raad roept de hoge vertegenwoordiger en de Commissie op verder te werken aan de gezamenlijke verklaring van energie-importeurs en -exporteurs over het verminderen van broeikasgasemissies uit fossiele brandstoffen.
36. Om de energiezekerheid in de komende decennia te waarborgen, benadrukt de Raad dat de mondiale toeleveringsketens van duurzame grondstoffen die nodig zijn voor de energietransitie moeten worden versterkt en gediversifieerd, en ziet hij uit naar het voorstel van de Commissie voor een wet inzake kritieke grondstoffen, waarin ten volle rekening wordt gehouden met de geopolitieke dimensies ervan.
37. De energiediplomatatie van de EU zal de hoogste normen op het gebied van nucleaire veiligheid, milieu en transparantie blijven bevorderen en ondersteunen, zowel regionaal, in de onmiddellijke nabijheid van de EU-grenzen, als wereldwijd.
38. De Raad herinnert eraan dat er dringend resultaat moet worden geboekt op het gebied van energiearmoede en universele toegang tot energie, in overeenstemming met duurzame-ontwikkelingsdoelstelling 7 (SDG7), op basis van innovatieve financieringsmodellen en technologieën en met bijzondere aandacht voor elektrificatie op het platteland, waaronder gedecentraliseerde energiesystemen, en de uitdaging van schoon koken. De Raad ziet uit naar de evaluatie van SDG7 tijdens het politiek forum op hoog niveau in 2023 en de tweede SDG-top.

39. De Raad benadrukt dat moet worden gezorgd voor een doeltreffende multilaterale architectuur en governancemechanismen voor een inclusieve en rechtvaardige wereldwijde energietransitie in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en herinnert aan eerdere verklaringen ter ondersteuning van lopende hervormingsprocessen, alsook dat verdere versnippering van initiatieven moet worden beperkt.
40. De Raad is zich ervan bewust dat als de energietransitie naar klimaatneutraliteit in het benodigde tempo wordt uitgevoerd, dit wereldwijd aanzienlijke gevolgen zal hebben voor samenlevingen, economieën en geopolitiek. Het buitenlands beleid van de EU zal de prognosecapaciteit blijven versterken om te anticiperen op nieuwe veiligheids- en geopolitieke uitdagingen en in dit verband samenwerken met partners uit derde landen en relevante internationale initiatieven en organisaties, zoals Irena en de OESO, naargelang het geval.
41. De Raad zal, samen met de hoge vertegenwoordiger en de Commissie, de bestaande manieren van samenwerking met partnerlanden, het maatschappelijk middenveld en jongeren- en vrouweninitiatieven blijven versterken en nieuwe manieren op touw zetten, met als doel de klimaatactie op regionaal, nationaal en subnationaal niveau op te voeren, met de nadruk op het solidariteitsbeginsel en het VN-beginsel "niemand achterlaten". In dit verband herinnert de Raad aan zijn conclusies van oktober 2022 over het belang van de eerbiediging en bevordering van de mensenrechten, het recht op gezondheid, het recht op een schoon, gezond en duurzaam milieu, de rechten van inheemse volken zoals uiteengezet in de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volken, lokale gemeenschappen, migranten, kinderen, personen met een handicap en mensen in kwetsbare situaties, alsmede de gendergelijkheid en de volledige uitoefening van alle mensenrechten door vrouwen en meisjes en hun empowerment bij het nemen van maatregelen om de klimaatverandering aan te pakken.

42. De Raad is vastbesloten een op mensenrechten gebaseerde en genderresponsieve aanpak van klimaatactie en sociale rechtvaardigheid, billijkheid en inclusiviteit bij de wereldwijde transitie naar klimaatneutraliteit te bevorderen, alsook een volledige, gelijke en zinvolle deelname en betrokkenheid van vrouwen in klimaatgerelateerde besluitvorming en verbindt zich ertoe de mensenrechtenverplichtingen van de EU volledig na te komen wanneer actie wordt ondernomen om de klimaatverandering aan te pakken. De EU zal ook steun blijven verlenen aan zinvolle betrokkenheid van jongeren en kinderen bij besluitvormingsprocessen op het gebied van klimaatverandering, alsook aan klimaateducatie en bewustmaking van het publiek over klimaatverandering. De Raad is ingenomen met de erkenning door de Mensenrechtenraad en de Algemene Vergadering van de VN dat het recht op een schoon, gezond en duurzaam milieu een mensenrecht is. De EU zal actief deelnemen aan besprekingen om dit recht en inclusie en non-discriminatie te bevorderen. De Raad erkent de bijdrage van verdedigers van de mensenrechten op milieugebied, die te maken hebben met ongeziene bedreigingen en aanvallen.
43. De Raad verzoekt de hoge vertegenwoordiger, de Commissie en alle lidstaten de klimaat- en energiediplomatatie van de EU als politieke prioriteit te versterken door middel van intensievere coördinatie, informatie-uitwisseling en versterking van de EU-delegaties en de ambassades van de lidstaten, en van de bevoegde EU- en internationale netwerken en werkgroepen. De Raad moedigt de klimaatoutreachmissies van de EU en de lidstaten en regionale initiatieven aan, waaronder gezamenlijke initiatieven, met name in de aanloop naar de COP28 en de algemene inventarisatie. De Raad benadrukt dat er meer coördinatie nodig is om te reageren op onjuiste informatie en desinformatiecampagnes die erop gericht zijn EU-acties in diskrediet brengen. De Raad zal regelmatig follow-up geven aan de gezamenlijke werkzaamheden om de diplomatieke impact van de EU op het gebied van klimaat en energie te coördineren en te versterken, en verzoekt de hoge vertegenwoordiger en de Commissie hun capaciteit met betrekking tot de klimaat- en energiediplomatatie van de EU te versterken.
44. De EU en haar lidstaten danken de regering van Egypte voor het organiseren van de COP27 in Sharm-el-Sheikh en zien uit naar samenwerking met het aantredende COP28-voorzitterschap van de Verenigde Arabische Emiraten en alle partners met het oog op succesvolle en ambitieuze resultaten van de COP28.